

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

**Pénz- és tőkepiaci törvények és a vonatkozó
számvitelt szabályozó rendeletek
2016. évi változásai**

2016. november 15.

Biróné Zeller Judit

Számviteli és Felügyeleti Főosztály

Pénz és tőkepiaci törvények ill. azok módosulásai

1. [2016. évi LXXVII. törvény](#)
a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény módosításáról
2. [2016. évi LV. törvény](#)
egyes törvényeknek a szövetkezeti hitelintézetek integrációjával összefüggő módosításáról
3. [2016. évi LIII. törvény](#)
a pénzügyi közvetítőrendszert érintő egyes törvények módosításáról
4. [2016. évi LXVI. törvény](#)
a szabályozott ingatlanbefektetési társaságokról szóló 2011. évi CII. törvény módosítása
5. [2016. évi XLIV. törvény](#)
a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény és egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról
6. [2016. évi XV. törvény](#)
a nemzeti otthonteremtési közösségekről
7. [T/12741 Törvényjavaslat](#)
az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról (a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény módosítása)

Ptk-t módosító 2016. évi LXXVI. törvény

A Hatodik Könyv (KÖTELMI JOG) Ötödik Része (**AZ ÉRTÉKPAPÍR**)
módosult (Módtv. 22. §)

- *XXIX. CÍM - AZ ÉRTÉKPAPÍR FOGALMA ÉS ALAKI LEGITIMÁCIÓS HATÁSA*
- *XXX. CÍM - AZ ÉRTÉKPAPÍROK ÁTRUHÁZÁSÁNAK MÓDJA ÉS SEMMISSÉ NYILVÁNÍTÁSA*

A Ptk. tartalmazza az értékpapír fogalmát és alapvető szabályait, de az értékpapírra vonatkozó eljárási jellegű és tőkepiaci szabályozásra tartozó rendelkezéseket (például dematerializált értékpapírok előállítása, átalakítása, vagy átruházására vonatkozó szabályok), a Tpt. szabályozza.

2017.01.01-től lép hatályba

A pénzügyi közvetítőrendszert érintő jogszabályok módosítása

A törvény hitelintézeti, tőkepiaci, biztosítási, nyugdíjpénztári területre vonatkozó jogszabály módosításokat tartalmaz, amely elsősorban fogyasztóvédelmi, ügyfélvédelmi területet érint.

A Tpt. (2001. évi CXX. törvény) módosítása az **értékpapírjaik tőzsdei bevezetését tervező vállalkozások támogatása** érdekében

- a) bővítette a tőzsde tevékenységi körét, lehetővé téve új kereskedelmi platformok működtetését, és a kibocsátóknak szóló szakmai tanácsadások szervezését,
- b) **eltörölte az időközi vezetőségi beszámoló készítési kötelezettséget** (amely lényegében az üzleti jelentéssel azonos tartalmú volt.)

Cél: kis- és középvállalkozások forrásainak bővítése

Szabályozott ingatlanbefektetési társaságokról (SZIT) szóló törvény módosulása

1. **A SZIT minimum induló tőkéje 10 mdFt helyett 5 mdFt-ra csökkent.**
1. A SZIT-nek rendelkeznie kell 25%-os mértékű részvénytársasággal, amelynek tulajdonosai egyenként legfeljebb a részvénytársaság 5%-át tulajdonolják (közkezhányad). Az új szabályozás szerint **5%-nál magasabb tulajdoni arány esetén is fenntartható a SZIT státusz, ha a tulajdonosok a szavazati jog max. 5%-át gyakorolják.**
2. **Nem jár a SZIT státusz elvesztésével a biztosítók és a hitelintézetek 10%-ot meghaladó tulajdoni aránya, ha ezek a társaságok az összes szavazati jog legfeljebb 10%-át gyakorolják .**
3. A SZIT eszközportfóliója **a korábban megengedett eszközökön túl tartalmazhat a SZIT által végezhető alaptevékenységhez közvetlenül kapcsolódó eszközöket is.**
4. **a SZIT-eknek az osztalékfizetést a számviteli beszámoló elfogadását követő 15 kereskedési napon belül kell teljesíteni.** A módosítás biztosítja, hogy a határidő a KELER üzletszabályzata által előírt korlátozás és a közbeeső munkaszüneti napok alapján is tartható legyen.

Nem módosultak a SZIT-re vonatkozó adózási szabályok : a SZIT, ill. projektársasága által fizetendő vagyonszerzési illeték 2%, a SZIT-et nem terheli társasági adó és helyi iparüzési adó.

Nemzeti otthonteremtési közösségekről (NOK)

1. **Legalább 120 taggal** lehet létrehozni NOK-ot, amelyben a tagok egymás befizetései révén, kamatmentes kölcsönnel finanszírozzák egymás lakáshoz jutását.
2. **Határozott ideig** -10-15 éven keresztül - **működik**, mely időszak alatt minden tagnak lakáshoz kell jutnia.
3. A közösség tagjai a megtakarításaikat **csak új lakás vásárlására** fordíthatják.
4. A megvásárolandó lakás tervezett értékének maximumát – amely **10-40 mFt** között lehet - előre meg kell határozni, mert ehhez igazodik a befizetendő összeg.
5. **A befizetés lehet rendszeres vagy eseti.**
6. **Kiválasztási eljárás licit vagy sorolás alapján.**
7. **Állami támogatás** 30% , de maximum 300 eFt/év (25 eFt/hó), megbízható szervező által szervezett közösség tagjainak.

Nemzeti otthonteremtési közösségekről (NOK)

6. Megbízható szervezőnek az a cég minősül, amely
 - a) legalább 2 éve fogyasztói csoportot működtető céggént adatot szolgáltatott az MNB-nek és
 - b) legalább 1000 lakóingatlan adásvételében már közreműködött,
 - c) alaptőkéje legalább 100 mFt.
 - d) **MNB engedélyéhez kötött tevékenység** (szervezeti, tárgyi és személyi feltételek.)
6. Az **OBA nem nyújt védelmet** a NOK-nál elhelyezett megtakarításokra.
7. A közösség **beszámolójának összeállításáért a szervező felel.**

A könyvvizsgáló és a NOK

A tevékenységi engedély kérelemhez csatolni kell:

- i) számviteli politikájának és részletes számviteli rendszerének **könyvvizsgáló által ellenjegyzett** tervezetét, prudens működésnek megfelelő, könyvvizsgáló által ellenjegyzett belső szabályzatait;
- ii) a **könyvvizsgálóval kötendő szerződés** tervezetét és a könyvvizsgálóval szemben támasztott jogszabályi feltételek meglétének igazolását;
- iii) **Megszűnéskor** a szervező a kinnlevőség behajtását és a tagokat megillető követelések kifizetését követően **beszámolót készít**, mely tartalmazza a tagok részére teljesített kifizetések összegét is. **A beszámolót a szervező könyvvizsgálója ellenjegyzi.**
- iv) A tagtoborzásra irányuló nyilvános felhívásban a szervezőre vonatkozó adatok mellett fel kell tüntetni a **könyvvizsgáló nevét és címét.**
- v) A szervező az ügyfélfogadásra nyitva álló helyiségében és a saját honlapján is elérhetővé teszi – többek között - **könyvvizsgálójának nevét és postacímét;**

A NOK könyvvételezése

A közösség könyvelést önállóan nem vezet, és a számviteli törvény szerinti beszámolót és annak mellékletei elkészítésről a szervező gondoskodik.

.

A közösség beszámolójában fel kell tüntetni:

- a) a közösség **tagjaival szemben fennálló és lejárt követeléseket,**
- b) a közösség **tagjait megillető állami támogatásokat,**
- c) a közösségnek a **megszűnt tagsági jogviszonyokból eredő kötelezettségeit,**
- d) a **szervező által a közösség számára történő tartalék befizetés és felhasználás összegét, a felhasználás indokát.**

A számviteli törvény tervezett módosításai

**Egyéb szervezetek fogalma
IFRS-ek szerinti beszámolás szabályai**

Egyéb pontosító rendelkezések

Származékos ügyletek elszámolási szabályai

Egyéb szervezetek fogalma

A definíció kibővült: a SZHISZ-re és a közös jogkezelő szervezetre hivatkozással.

SZHISZ	Közös jogkezelő szervezet
ellátja az integráció szervezetek újjászervezésével kapcsolatos feladatokat a) szavatoló tőkét biztosít a garanciarendszerhez, b) közös, egységes szabályzatokat dolgoz ki c) ellenőrzi, hogy az integrációban részt vevő hitelintézetek betartják-e a versenyképes és prudens működése érdekében hozott közös szabályokat.	2016. évi XCIII. törvény a szerzői jogok és a szerzői joghoz kapcsolódó jogok közös kezeléséről. Hatálya: Artisjus, az EJI (<i>Előadóművészi Jogvédő Iroda</i>), a MAHASZ, a FILMJUS, a HUNGART, a Reprográfiai Szövetség, a MASZRE (<i>Magyar Szak- és Szépirodalmi Szerzők és Kiadók Reprográfiai Egyesülete</i>), Repropress, valamennyi olyan, külföldi közös jogkezelő szervezet, amely magyarországi felhasználást kíván engedélyezni. Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatal szakmai – hatósági felügyelete alatt állnak.

IFRS-ek szerinti egyedi beszámoló készítéssel kapcsolatos szabályok

Saját tőke megfeleltetési tábla – közös tevékenység

**IFRS-ek szerinti könyvvezetést választó vagy arra
áttérő szervezetek bejelentési kötelezettsége**

Közös tevékenység elszámolása - 114/B. § (6) bekezdés

*„Ha a gazdálkodó az IFRS 11 Közös megállapodások című standard szerinti olyan közös tevékenységet végez, amelyet e törvény szerint részesedésként mutatna ki, akkor a **saját tőke megfeleltetési táblában** az egyes tőkeelemek nyitó és záró adatait úgy állapítja meg, mintha az ilyen közös tevékenység számviteli elszámolása tekintetében az IFRS-ek szerinti éves beszámoló készítésére nem tért volna át.”*

Közös tevékenység: több vállalkozás koordinatív együttműködése.

Elszámolás a szt. szerint:

- a) **Pénzügyi műveletek egyéb bevételei** között kell kimutatni közös üzemeltetés esetén a közös költségeknek a közös üzemeltetésben részt vevőkre áterhelt összegét, illetve a közös üzemeltetésből származó nyereség - tárgyévvel kapcsolatosan - átvett összegét. [84. §-a (7) bek. p) pont]
- b) Ennek tükörképe a **pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai** a 85. §-a (3) bek. p) pont

Közös tevékenység az IAS 11 Közös szerveződések standard szerint

Közös szerveződés

- amely felett két vagy több fél **közös ellenőrzést gyakorol.**
- szerződéses megállapodás az említett felek közül kettőnek vagy többnek **közös ellenőrzést biztosít** a szerveződés felett

Közös ellenőrzés

- egy szerveződés feletti ellenőrzés megosztása úgy, hogy a döntésekhez a résztvevők egyhangú döntése kell
- működtetője vagy a közös vállalkozás ellenőrzésében részt vevő fél számolja el a közös tevékenységben vagy közös vállalkozásban lévő érdekeltséget

Közös tevékenység

- **A közös tevékenység működtetője jeleníti meg mindenből a rá eső részt**
- közösen birtokolt eszközök
- közösen vállalt köt.
- közös tevékenység outputjának eladásából származó árbevétel
- közösen vállalt ráfordítások

Összehasonlítás

Szt.	IFRS
Elszámolás bruttó módon a közös tevékenység eszközeit az ún. gesztor mutatja ki előfordulhat olyan közös szerveződés, amelyet a magyar szabályozás szerint részesedésként kell kimutatni	Elszámolás nettó módon a részvevő, csak az eszközök rá eső részét mutatja be a magyar szabályozás szerint részesedésként kimutatott közös szerveződést az IFRS-ek szerint eredményt érintően kell elszámolni.

Következmény

1. Tao és HIPA alap módosítás
 2. Saját tőke megfeleltetési táblában a közös tevékenység különböző elszámolása hatásának bemutatása
- Szt. szerint részesedés, ami IFRS szerint közös tevékenység(szerveződés)
 - Időbeli eltérés a bevételek elszámolásában

IFRS-ek alkalmazása jogelőd nélkül alapított gazdasági társaságok esetében

1. Az IFRS-eket a jogelőd nélkül alapított gazdálkodók is választhatják, ha megfelelnek a szt. 9/A. §-ában foglalt feltételeknek.
2. választásukat be kell jelenteniük az adóhatóság számára, (ill. MNB számára is).
3. A felkészültséget igazoló könyvvizsgálói jelentés megléte, de nyitó mérleg nincs.

Áttérés bejelentése

1. Ha egy gazdálkodó értékpapírjainak kereskedelmét az EGT bármely államának szabályozott piacán az üzleti év során engedélyezték, az IFRS-ekre történő áttérésre vonatkozó **bejelentési kötelezettség teljesítésének határideje az engedély megszerzésétől számított 30. nap és az áttérés napját megelőző 30. nap közül a későbbi időpont.**
2. Minden áttérő esetében a bejelentés határideje az áttérést megelőző **90 napról 30 napra** módosul.
3. Átmeneti rendelkezés: aki 2016. évben szeptember 30-ig már bejelentette áttérését, az **egyszeri alkalommal 2016. december 1-ig (15-ig?) visszavonhatja.**

Egyéb

Pontosítás: támogatások visszafizetése és térítés nélkül átadott eszköz.

A Szt. 81. § (2) bek. (EGYÉB RÁFORDÍTÁSOK ELSZÁMOLÁSA) o) és p) pontja módosul:

hatályos	módosuló
o) a fejlesztési célra kapott támogatás visszafizetendő összegét;	o) a költségek ráfordítások ellentételezésére és fejlesztési célra előző üzleti év(ek)ben kapott, bevételként elszámolt támogatás, juttatás visszafizetendő összegét;
p) a térítés nélkül átadott, részesedésnek vagy értékpapírnak nem minősülő eszközök nyilvántartás szerinti értékét, valamint a nyújtott szolgáltatások bekerülési értékét a felszámított, az átvevő által meg nem térített általános forgalmi adóval növelt összegben	p) a térítés nélkül átadott eszközök – a részesedések, az értékpapírok, a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott kölcsönök és a vásárolt követelések kivételével – nyilvántartás szerinti értékét, valamint a térítés nélkül nyújtott szolgáltatások bekerülési értékét a felszámított, az átvevő által meg nem térített általános forgalmi adóval növelt összegben.”

Hitelköltségek elhatárolása

ÚJ RENDELKEZÉS

A hitel, a kölcsön felvételéhez közvetlenül kapcsolódóan felmerült költségek AIE-ként elhatárolhatók, ha azokat nem aktiválják.

AIE feloldása:

a hitel, kölcsön futamideje alatt időarányosan, de legkésőbb a hitel, kölcsön teljes összegének visszafizetésekor.

Származékos ügyletek elszámolása a számviteli törvényben 2017. január 1-jétől

A származékos ügyletek elszámolása a hatályos szt. alapján

Származékos ügyletek:

- pénzügyi instrumentumokra, vagy azok mögötteseire, árukra (pl. búza, áram) kötött **elszámolási vagy leszállítási határidős, opciós és swap ügyletek, vagy ezek származékai,**
- **kezdeti bekerülési értékük** (a nettó befektetés) minimális vagy nulla;
- az **ügylet piaci értéke** a tárgyat képező áru, instrumentum, származtatott mögöttes termék (pl. árindex, árfolyamindex, kamatindex stb.) piaci árának, árfolyamának, vagy egy kamatlábnak az alakulásától függ,
- **teljesítésük** pénzben vagy más pénzügyi instrumentummal történik;
- **pénzügyi rendezésük** egy meghatározott későbbi időpontban vagy időpontig valósul meg.
- **sok fajtája** van (pl. devizaswap, kamatswap, cash flow fedezeti ügylet, tőzsdei vagy tőzsdén kívüli stb.)

A származékos ügyletek elszámolása a hatályos szt. alapján

Különböző jogszabályok azonos témára nem azonos megnevezéseket használnak:

- a) származtatott/származékos ügylet (szt. valós értékelés),
- b) a derivatív ügylet (számviteli kormányrendeletek)
- c) határidős, opciós és swap ügylet (szt. bekerülési értéken értékelés szabályai).

Elszámolás különböző aszerint, hogy

- a) Bekerülési értéken értékelést vagy valós értékelést alkalmaznak,
- b) Az ügylet elszámolási vagy leszállítási,
- c) Az ügylet fedezeti (speciális szabályok) vagy nem fedezeti (kereskedési) célú

A származékos ügyletek a hatályos szt. alapján

Esemény	Elszámolás ha valós értékelést nem alkalmaznak		
1. Szerződés-kötés	Ha pénzmozgás még nem történt, akkor csak mérlegen kívüli tételeket kell könyvelni (biztos jövőbeni kötelezettség vagy követelés)		
2. Letétek elszámolása	A letét átutalása pénzmozgás, az adott letétet egyéb követelésként, a kapott letétet egyéb kötelezettségként kell kimutatni		
3. Ügylet lejárata	FEDEZETI ÜGYLETNEK NEM MINŐSÜLŐ ELSZÁMOLÁSI ÜGYLET		FEDEZETI ÜGYLET
	pénzügyi műveletek egyéb bevétele vagy egyéb ráfordítása		a fedezett alapügylet eredményét csökkenti
4. Értékelés a fordulónapon (piaci érték elszámolása a határidős árfolyam alapján)	<i>az ügylet a MK időpontjáig NEM jár le</i>	<i>az ügylet a MK időpontjáig lejár</i>	<i>Fordulónapig nem zárul le</i>
	Nyereség nem számolandó el (óvatos!)	(fordulónap – kötésnap) / (lejárat – kötésnap) arányban kell megosztani az	Időarányos eredményt el kell határolni az alapügylet eredménye összegéig
	Ha veszteség CT vagy PIE	eredményt	

A származékos ügyletek a hatályos szt. alapján

Valós értékelés alkalmazása esetén

LESZÁLLÍTÁSI		ELSZÁMOLÁSI			
Fordulónapig lezárult	Fordulónapig nem zárult le	Fordulónapig lezárult		Fordulónapig nem zárult le	
Nem lehet valós értéken értékelni		<i>Nem fedezeti ügylet</i>	<i>Fedezeti ügylet</i>	<i>Nem fedezeti ügylet</i>	<i>Fedezeti ügylet</i>
Azonnali adásvétel szerint	Nincs értékelve a méregben	Azonnali adásvétel szerint		Valós értéken	Valós értéken, az ügylet típusa szerint

Módosuló és új fogalmak

Módosuló fogalmak:

- a) Következetes megnevezés minden jogszabályban SZÁRMAZÉKOS ÜGYLET, mint gyűjtő fogalom,
- b) Fedezeti ügylet
- c) Piaci érték fedezeti ügylet
- d) Cash flow fedezeti ügylet
- e) Külföldi gazdálkodó szervezetben lévő nettó befektetés fedezeti ügylete
- f) Fedezeti hatékonyság

Új fogalmak:

- a) Fedezett ügylet
- b) Megjelölt fedezeti kapcsolat
- c) Származékos ügylet zárása
- d) Biztos elkötelezettség
- e) Belső érték

Miben változott a származékos ügylet fogalma?

1. Nem csak értékpapír vagy befektetés árához, hanem **bármely pénzügyi instrumentum árához** is kapcsolható **DE** a származékos ügylet értékét befolyásoló mögöttes mérőszám egyik szerződő félre se legyen jellemző.

***Például** egy bank nem köthet olyan ügyletet, amely az általa kibocsátott kötvény árfolyamától függ, de köthet ügyletet más hitelintézet által kibocsátott értékpapír árfolyamára.*

2. Azt, hogy egy ügylet **származékos ügylet-e**, nem az dönti el, hogy az ügylet elszámolási vagy leszállítási, hanem **az ügylet valódi tartalma.**

***Például** a tőzsdei áruk leszállításával teljesülő ügylet általában nettó módon rendezhető. Egyes árutőzsdéken csak leszállítási ügylet köthető, azonban a megvásárolt áru azonnal értékesíthető és így pénzeszközre vagy egyéb pénzügyi eszközre váltható, amely tartalmilag megfeleltethető a nettó rendezésnek függetlenül attól, hogy a vásárlás és az értékesítés eltérő felek részére történik.*

Mi nem minősül származékos ügyletnek?

Olyan nem pénzügyi eszköz adásvételére vonatkozó leszállítási ügylet, amelynek célja a nem pénzügyi eszköznek a gazdálkodó várható vételi, eladási vagy felhasználási igényei miatti adásvétel.

Például: ha egy vállalkozás azért vásárol egy határidős ügylettel áramot a tőzsdén, hogy teljesítse a jövőbeni értékesítési kötelezettségét, és nem pedig az áramnak a tőzsdén való eladása révén a piaci árak változásából eredő nyereségszerzés céljából veszi meg azt, akkor az nem minősül származékos ügyletnek.

- Megfelelő eljárási rendet kell kialakítani az ügyletek azonosítására.
- Az ügylet célját megfelelően dokumentálni kell.

Miben változott a fedezeti ügylet fogalma?

1. **Fedezeti ügylet** = fedezeti céllal kötött, és ilyenként jelölt ügylet.
2. Általános szabály: **fedezeti kapcsolatot (80-125%) a fedezeti ügylet egészére kell megjelölni, DE kivételek**
 - a) A teljes ügylet **egy része is** megjelölhető fedezeti ügyletként.
 - b) Fedezeti kapcsolat **nem jelölhető meg** az ügylet fennállásnak **részidőszakára**.
 - c) A fedezet megjelölhető **egynél több típusú kockázatra** is, ha azok egyértelműen azonosíthatók és a fedezet hatékonysága kockázattípusonként bizonyítható.
 - d) **Két vagy több származékos termék, vagy azok részei** közösen is megjelölhetőek fedezeti ügyletként.

Miben változott a fedezeti ügylet fogalma?

- 3) Két vagy több instrumentum (vagy azok részei) csak akkor jelölhetők meg fedezeti ügyletként, ha azok **egyike sem kiírt opció.**
- 4) Az **59/E. §** fedezeti dokumentációra vonatkozó **előírásait** akkor is alkalmazni kell, ha a valós értéken történő értékelést nem alkalmazzák.
- 5) Fedezeti ügyletet **nem csak az ügylet megkötésekor lehet** fedezeti megjelöléssel ellátni, hanem ezt követően is.

Miben változott a fedezeti ügylet fogalma?

1. A fedezett kockázat lehet:

piaci érték (valós érték) és a cash-flow fedezeti ügylet

- jövőbeni **pénzáramlásokban** bekövetkező változás miatt fennálló teljes kockázat, vagy
- a **kamatkockázat** vagy
- **devizakockázat**

mérlegben kimutatott nem pénzügyi eszköz (pl. tőzsdei áru) vagy nem pénzügyi kötelezettség

- **piaci értékhez** (valós értékhez) kapcsolódó teljes kockázat, vagy
- **devizakockázat,**

mérlegben ki nem mutatott nem pénzügyi eszköz vagy nem pénzügyi kötelezettség

- **piaci értékhez** (valós értékhez) kapcsolódó teljes kockázat
- jövőbeni **pénzáramlásokban** bekövetkező változás miatt fennálló teljes kockázat, vagy
- **devizakockázat.**

Pontosítások a valós értékelés szabályai szerint

1. a **valós értékelés nem alkalmazható** az olyan leszállítási határidős és opciós ügyletre, amely **nem minősül származékos ügyletnek**.
2. valós értékelés esetén a kereskedési és fedezeti célú származékos ügyletek **valós értéken vagy belső értéken** értékelendők.

belső érték (új fogalom):

- *az ügylet tárgyát képező eszköz aktuális piaci értékének (valós értékének), valamint a kötési áron számított értékének a különbsége.*
 - *kamat swap ügylet esetén belső érték az aktuális változó kamatláb és a fix kamatláb alapján a névleges tőkeösszegre számított, a hátralévő lejáratidőre jutó kamatkülönbség;*
3. valós értékelés esetén az **időbeli elhatárolás nem alkalmazható**, mert ekkor az eredmények az eszköz vagy kötelezettség piaci értékében jelennek meg (ez nem új!)

Számviteli elszámolás ha a valós értékelést nem alkalmazzák

1. A számviteli elszámolás módját (bruttó vagy nettó) nem az dönti el, hogy egy ügylet elszámolási vagy leszállítási, hanem annak tartalma.
 - **elszámolási ügylet** = mindig származékos ügylet,
 - **leszállítási ügylet**, nem biztos, hogy származékos ügylet
 - **Ha a leszállítási ügylet nem minősül származékos ügyletnek**, akkor azt az azonnali adásvétel szabályai szerint kell elszámolni,
2. Csak AIE vagy PIE elszámolás, **CT képzése nem lehetséges!**
3. Érintett **EK tételek nem változtak.**
4. **Előfordulhat** olyan ügylet is amely nem EK-ban számolandó el, hanem **eszközt vagy kötelezettséget módosít.**
5. A **MK időpontja** továbbra is meghatározó.

Számviteli elszámolás

AIE	PIE	Kapott kamat	Pü. egyéb bev.	Fizetett kamat	Pü. egyéb ráford.	E v. K beker értéke
1.származékos ügyletek felmerült költségek (pl. jutalék) illetve kiírásából eredő bevétel a z ügylet zárásáig						
2.Fedezeti vagy nem fedezeti célú kamatswap esetén az kamatfixálás és a fordulónap közötti időszakra járó /fizetendő kamatkülönbözet az elszámolásig		X		X		
3. valós érték fedezeti ügyletek nyereségének hatékony része feloldás: a) nyereség csökken b) fedezeti ügylethez kapcsolódó elhatárolás c) az ügyletet lezárják d) fedezeti elszámolást meg kell szüntetni	származékos ügyletek számított vesztesége, <u>kivéve</u> azon CF fedezeti ügylet hatékony részét, amelyekre a fedezeti elszámolást alkalmazzák vagy azt meg kell szüntetni, mert már nem felel meg a követelményeknek, de a fedezett ügylet várhatóan bekövetkezik.	X	X	X	X	

Számviteli elszámolás

AIE	PIE	Kapott kamat	Pü. műv. egyéb bevétel	Fizetett kamat	Pü műv egyéb ráford.	eszköz vagy köt beker értékét mód.
4.CF fedezeti ügylet esetén, ha a fedezeti ügylet eszköz vagy kötelezettség jövőbeni bekerülésével vagy keletkezésével járó ügyletet fedez és a fedezeti ügylet <u>előbb</u> lezárul, mint a fedezett ügylet, a veszteségből/nyereségből a hatékony rész						X
5. Előrejelzett vagy biztos elkötelezettség CF fedezeti ügylet esetén, ha a fedezeti ügylet <u>később</u> zárul le, mint a fedezett ügylet, a nem realizált nyereség/veszteség hatékony része		X	X	X	X	

Számviteli kormányrendeletek változása

Több rendelet

Módosuló kormányrendeletek

Kr. száma	Címe	Módosítás oka
192/2000 (XII.24)	A biztosítók éves beszámoló készítési és könyvviteli kötelezettségeinek sajátosságairól	Származékos ügylet és egyéb
215/2000 (XII.11.)	A befektetési alapok éves beszámoló készítési és könyvviteli kötelezettségének sajátosságairól	Tv-i hivatkozások pontosítása
222/2000 (XII.19)	A magánnyugdíjpénztárak beszámoló készítési és könyvviteli kötelezettségének sajátosságairól	Származékos ügylet és egyéb
224/2000 (XII.19.)	A számviteli törvény szerinti egyes egyéb szervezetek beszámoló készítési és könyvviteli kötelezettségének sajátosságairól.	A jogszabály szerkezete változott, tartalma nem

Módosuló kormányrendeletek

Kr. száma	Címe	Módosítás oka
250/2000 (XII.24.)	A hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól	Származékos ügylet és eszközök értékelése az MNB prudenciális rendeletei alapján
251/2000 (XII.24)	A befektetési vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól	
252/2000 (XII.24.)	Az önkéntes kölcsönös egészség- és önsegélyező pénztárak beszámolóképzítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól	Származékos ügylet és tagdíjak
72/2006 (IV.3.)	A végelszámolás számviteli feladatairól	Átértékelés hatásainak elszámolása a szt-vel összhangban
399/2007 (XII.27.)	A foglalkoztatói nyugdíjszolgáltató intézmények éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól	Új bemutatási kötelezettség a kiegészítő mellékletben

A biztosítók éves beszámoló készítési és könyvvézetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló 192/2000. (XI. 24.) Korm. rendelet módosítása

Szerzési költségek elhatárolása

4. § (11) Az aktív időbeli elhatárolások között – a módozati sajátosságok figyelembevételével – halasztott szerzési költségként (élet- és nem-életbiztosítások szerint elkülönítetten) kell kimutatni a mérlegfordulónapot megelőzően felmerült szerzési költségek tárgyévét követő üzleti éve(ke)t terhelő összegét is, amennyiben a későbbi üzleti években a **díjbevétel bevételek** erre fedezetet nyújtanak és ezen költségeket a tartalékok képzésénél csökkentő tényezőként nem vették figyelembe, vagy nem lehetett figyelembe venni.”

A módosítás oka:

A Bit. 2016. évi rendelkezései alapján a hatályos Kr. Alapján a biztosító egyszeri díjas UL biztosításai szerzési költségei elhatárolásának nincs meg a jogalapja, mert ilyen esetben a biztosítónak későbbi üzleti években sem díjelőírása, sem megszolgált díja nem keletkezik, azonban más forrásból keletkezik jövedelme/fedezete.

Miért nem volt ez eddig probléma?

mert a mérlegfordulónapot követő időszakokra vonatkozó szerzési költségeit a tartalék képzése során tudta érvényesíteni a biztosító, azaz a jövőbeli elvonások teremtették meg a szerzési költségek fedezetét.

**A hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves
beszámolókészítési és könyvvvezetési
kötelezettségének sajátosságairól szóló
250/2000. (XII.24.) Korm. rendelet módosítása**

**A befektetési vállalkozások éves
beszámolókészítési és könyvvvezetési
kötelezettségének sajátosságairól szóló
251/2000. (XII.24.) Korm. rendelet módosítása**

A módosítás okai

1. Származékos ügyletek szt. szerinti szabályozása
 2. Prudenciális szabályokra vonatkozó rendelkezéseket nem a kormányrendelet, hanem az MNB által kibocsátott rendeletek szabályozzák.
- **39/2016. (X. 11.) MNB rendelet a nem teljesítő kitettségre és az átstrukturált követelésre vonatkozó prudenciális követelményekről**
 - **40/2016. (X. 11.) MNB rendelet az ügyfél- és partnerminősítés, valamint a fedezetértékelés prudenciális követelményeiről**

Az MNB rendeletek

MNB rendeletek hatálya kiterjed:

1. hitelintézetre és pénzügyi vállalkozásra (pénzügyi intézmény),
2. befektetési vállalkozásra,
3. összevont alapon is
 - a) **követelésekre**, követelésjellegű **aktív időbeli elhatárolásokra**,
 - b) a befektetési célú és a forgatási célú, hitelviszonyt megtestesítő **értékpapírokra**,
 - c) a hitelnyújtási kötelezettségvállalásokra, pénzügyi garanciavállalásokra és egyéb kötelezettségvállalásokra (**mérlegen kívüli kötelezettségek**).

Ügyfél– és partnerminősítés szabályzata.
Fedezetértékelés szabályzata

Követelések értékelése

Hatályos szabályok		MNB rendelet szerint
Minősítés	Értékvesztés %	1. Teljesítő kitettség 2. Nem teljesítő kitettség a) a 90 napon túl lejárt kitettség, ha a késedelmes rész jelentős (ez utóbbira külön rendelet), b) feltételezhető, hogy a fedezetek realizálása nélkül az adós nem lesz képes fizetni , függetlenül attól, hogy a követelés késedelmes-e és az milyen régóta áll fenn, c) azon kitettséget, amely a CRR rendelet 178. cikke szerint nem teljesítő követelés (defaulted) d) amelyre értékvesztést számoltak el , ide nem értve azt a kitettséget, amellyel összefüggésben az IFRS-ek szerint a felmerült, de még be nem jelentett veszteségekre csoportos értékvesztést képeztek.
Probléma-mentes	0	
Külön figyelendő	0-10	
Átlag alatti	11-30	
Kétes	31-70	
Rossz	71-100	

Nem teljesítő kitettségből újra teljesítő kitettség

A **nem teljesítő kitettséget** a következő feltételek együttes fennállása esetén lehet **újra teljesítőnek tekinteni**:

- a) az értékvesztés nulla, és a kitettség a továbbiakban már **nem minősül nem teljesítő kitettségnek**,
- b) **valószínűsíthető**, hogy az adós az eredeti vagy a módosított feltételeknek megfelelően **vissza tudja fizetni** a követelés teljes összegét, és
- c) az adósnak **nincs** az intézménnyel szemben semmilyen, **90 napot meghaladó** fizetési késedelme.

Átstrukturált követelések fogalma változik

Átstrukturálás esetei:

- a) a módosított **szerződés nem teljesítő**, vagy a módosítás hiányában az eredeti annak minősülne,
- b) a szerződésmódosítás részleges vagy teljes **adósság elengedést tartalmaz**,
- c) a nem teljesítőnek minősülő kötelezett vagy azon kötelezett részére, aki nem teljesítőnek minősülne a beépített átstrukturálási záradék alkalmazása nélkül, az intézmény beépített **átstrukturálási záradék alkalmazását hagyja jóvá**,
- d) más adósság tekintetében nyújtott **engedménnyel egy időben vagy ahhoz közeli időpontban** az adós az intézménnyel szemben fennálló, a nem teljesítő kitettség körébe eső vagy az engedmény hiányában annak minősülő hitele vonatkozásában kamatfizetést vagy tőketörlesztést teljesített,
- e) a fedezet érvényesítésével teljesített visszafizetést magában foglaló **szerződésmódosítás, ha a módosítás engedményt is magában foglal**.

Nem lesz átstrukturált a követelés, ha a késedelem csak technikai jellegű.

Átstrukturált követelésből teljesítő követelés

- a) a kitettség **nem minősül értékvesztettnek** **vagy** a CRR rendelet 178. cikke szerinti **nem teljesítő kitettségnek** (defaulted),
- b) az átstrukturálás időpontjától legalább **365 nap eltelt**, és
- c) az átstrukturálást követően **nem áll fenn késedelem** és az átstrukturálást követően **nem merült fel kétség** a követelés teljes összegének visszafizetésével kapcsolatban, mert a kötelezett
- az átstrukturálási feltételek szerint visszafizette azt a követelést, amellyel korábban késedelemben volt (ha volt késedelem) vagy
 - amely az átstrukturálás keretében leírásra került (ha nem volt késedelem), vagy
 - egyéb módon bizonyítani tudja, hogy meg tud felelni az átstrukturálás utáni feltételeknek.

Az átstrukturált követelés nyilvántartásából törlés feltételei

- a) a követelés **teljesítőnek minősül**, és,
- b) az átstrukturált követelés **teljesítővé minősítésétől legalább 2 év eltelt és**
- c) a próbaidőszak minimum felében a jelentéktelennél nagyobb mértékű rendszeres tőke- vagy kamattörlesztés történt, és
- d) a próbaidőszak végén a kötelezett egyetlen kötelezettsége tekintetében sincs 30 napnál hosszabb késedelem.

Fedezetértékelés

A fedezet értéke, annak

- a) **piaci értéke**, ha van megbízható értékítéletet tükröző piaci ára,
- b) **értékbecslő szakértő, vagyonértékelő vagy könyvvizsgáló által felülvizsgált** általános értékelési eljárással, módszerrel meghatározott **értéke**, ha a fedezetnek nincs piaca vagy nincs megbízható értékítéletet tükröző piaci ára.

Az érték meghatározásának szempontjait a rendelet részletesen megadja

Kamatok függővé tétele

- Nem változik, azaz marad a 30 napos szabály.
- A 7. számú (Hit.kr.), ill. 5. számú (Bef.kr.) melléklet az értékvesztés és céltartalék képzés szabályainak kivételével törlődik.

**Az önkéntes nyugdíjpénztárak
beszámolókészítési és könyvvezetési
kötelezettségének sajátosságairól szóló
223/2000. (XII. 19.) Korm. rendelet
módosítása**

Tagdíjat nem fizető pénztártag

A tagdíjat nem fizetőktől a hozamból levont tételek nem jelennek meg az EK- ban, mivel ezeket a tételeket közvetlenül a tartaléktőke javára kell elszámolni.

Tervezett módosítás a hozamból levont tételek is a bevételekben jelenjenek meg.

Módosuló fogalmak: egyéb bevétel, likviditási célú egyéb bevétel, egyéni számlán elszámolt szolgáltatási célú ráfordítás, tagdíjkövetelés

Kérdések

